

Другий триместр (для політологів)

Тема 22. Франція у XIX ст. (2 год.)

Встановлення диктатури Наполеона Бонапарта. Внутрішня політика. Цивільний кодекс Наполеона. Загарбницькі війни Франції. Війна з Росією 1812 р. "Сто днів" Наполеона. Ватерлоо. Віденський конгрес. Священний союз.

Реставрація Бурбонів. Лютнева революція 1830 р. Промисловий переворот і розвиток капіталістичних відносин у Франції. Революція 1848 р. Друга Республіка і Друга імперія. Франко-пруська війна. Третя Республіка. Паризька комуна. Франція в кінці XIX ст.

Тема 23. Англія і США у XIX ст. (2 год.)

Англія. Промисловий переворот і розвиток капіталістичних відносин в Англії у кінці XVIII – на початку XII ст. Зовнішня політика у 1800-1815 рр. Наслідки промислового перевороту. Два основні класи – пролетаріат і буржуазія. Чартистський рух. Економічне лідерство в 50-60-х рр. Складання Британської колоніальної імперії. Економічне становище Англії в останній третині XIX ст. Демократизація суспільства. Англія в кінці XIX ст.

США. Розширення території. Населення. Суспільно-політичний устрій. Створення політичних партій. Громадянська війна 1861-1865 рр. і поразка Півдня. Скасування рабства. Реконструкція. Передумови та особливості промислового перевороту. Напрямок перевороту. Досягнення науково-технічної революції у США. Перехід до індустріального суспільства і монополізму. Зовнішня політика.

Тема 24. Революція 1848-1849 рр. у Західній Європі та утворення національних держав (2 год.)

Революції в Німеччині, Італії, Австрії. Економічний розвиток Німеччини у 20-40-х рр. XIX ст. Революція 1848-1849 рр. та причини її поразки. Національно-визвольний рух в Італії та революція 1848-1849 рр. Австрійська імперія у 20-40-х рр. XIX ст. Національно-визвольний та революційний рух в Угорщині, Чехії. Повстання 1848 р. у Відні.

Об'єднання Німеччини та Італії. Правління Бісмарка. Початок боротьби за об'єднання Німеччини. Війни Пруссії з Данією та Австрією. Франко-пруська війна і утворення Німецької імперії. Два напрямки в русі за об'єднання Італії. Джузеппе Гарібальді. Кавур. Утворення Італійського королівства.

Німецька імперія в кінці XIX ст. Друга науково-технічна революція в Німеччині. Розвиток монополізму. Марксизм і робітничий рух у Німеччині. Зовнішня політика. Мілітаризація Європи.

Тема 25. Росія у XIX ст. (2 год.)

Соціально-економічний розвиток на початку XIX ст. Зовнішня політика. Територія і населення. Економічний розвиток країни. Реформи Олександра I. Програма М.М. Сперанського. Реформи в освіті. Війни з Персією і Туреччиною. Приєднання Фінляндії. Війна з Францією 1805-1807 рр. Тільзитський мир.

Вітчизняна війна 1812 р. Вторгнення Наполеона і відступ російських військ. Бородінська битва. Відступ російської армії. Тарутинський маневр і вигнання війська Наполеона з Росії.

Росія після Великої Вітчизняної війни. Посилення реакції. Створення військових поселень. Рух декабристів.

Росія у другій чверті XIX ст. Правління Миколи I. Внутрішня політика. Початок промислового перевороту. Селянське питання. Суспільно-політичний рух. Зовнішня політика. Кримська війна.

Суспільно-політичний розвиток Росії у 60-90-х рр. Скасування кріпосного права. Земська, судова, міська, військова, шкільна реформи. Народницький рух. Перехід до політичної реакції. Соціально-політичний устрій. Економічний розвиток. Зовнішня політика у 70-90 рр.

Тема 26. Країни Азії, Африки і Латинської Америки у XIX ст. (2 год.)

Японія. Соціально-економічний розвиток. Проникнення іноземців у Японію. Революція Мейозі і реформи 70-х рр. Розвиток капіталістичних відносин. Конституційні реформи. Японсько-китайська війна.

Китай. Перша опіумна війна. Повстання тайпінів. Друга опіумна війна і перетворення Китаю в напівколонію. Зародження демократичного руху.

Індія. Завершення підкорення країни Англією. Колоніальна експлуатація Індії. Народні рухи. Створення Індійського національного конгресу.

Країни Африки. Племена і народи. Державні утворення. Колонії. Держава бурів. Боротьба за поділ Африки. Берлінська конференція.

Країни Латинської Америки. Територія і населення. Війни за незалежність. Конституції і реформи в незалежних країнах. Кауділізм. Експансія капіталістичних країн. Завершення територіального поділу світу.

Тема 27. Міжнародний соціалістичний та робітничий рух (2 год.)

Економічні та соціальні процеси у XIX – на початку XX ст. Ідейно-політичні течії. Профспілковий рух та утворення політичних партій. Міжнародний соціалістичний та робітничий рух.

Тема 28. Провідні країни світу в умовах підготовки до Першої світової війни (2 год.)

Основні тенденції соціально-економічного та політичного розвитку провідних країн світу напередодні Першої світової війни. Загострення суперечностей між провідними державами. Створення військово-політичних союзів. Соціально-економічний та політичний розвиток країн Антанти (Англія, Франція). Країни Троїстого союзу (Німеччина, Австро-Угорщина, Італія). США і Японія. Військово-політичні блоки.

Тема 29. Перша світова війна (2 год.)

Причини, початок і плани ведення війни. Розвиток військової техніки. Суперечності між провідними капіталістичними країнами. Співвідношення сил на світовій арені. Початок війни. Плани ведення війни.

Основні бойові кампанії 1914-1915 рр. Війна на Заході. Бої у Східній Грузії. Галіційська битва. Бої за Івангород та Варшаву. Вступ у війну Туреччини. Бої на морі. Наступальні операції Німеччини у 1915 р. Бої на західноєвропейському фронті. Перехід Італії на сторону Антанти. Утворення Четверного союзу та окупація Сербії. Бої на Азіатсько-Турецькому театрі.

Основні бойові кампанії 1916-1918 рр. Верденська операція і невдачі Італії. Брусиловський прорив. Військові дії Румунії. Битва на р. Соммі. Морські бої. Підводна війна. Воєнні дії російського командування. Революція в Росії. Брестський мир. Антанта і Четверний союз після виходу Росії з війни. Капітуляція Німеччини. Підсумки війни. Версальський мир. Створення Ліги Націй.

Тема 30. США і країни Західної Європи у міжвоєнний період (2 год.)

Паризька мирна конференція. Провідні країни Європи (Англія, Франція, Німеччина, Італія, США) та посилення їх впливу у Європі. Світова економічна криза 1929-1933 рр. "Новий курс" Рузвельта.

Тема 31. Країни Азії, Африки та Латинської Америки у міжвоєнний період (2 год.)

Японія. Китай. Індія. Країни Південно-Східної Азії. Країни Середнього та Близького Сходу. Країни Африки та Латинської Америки.

Тема 32. Росія на початку ХХ ст. Лютнева революція 1917 р. (2 год.)

Соціально-економічне та громадсько-політичне життя Росії на початку ХХ ст. Економіка країни. Внутрішня і зовнішня політика царського уряду. Російсько-японська війна. Перша буржуазно-демократична революція в Росії. Реформи Столипіна.

Росія у Першій світовій війні. Лютнева революція, двовладдя. Доля царської родини.

Тема 33. Росія та СРСР у 1917-1941 рр. (2 год.)

Росія у 1917-1922 рр. Назрівання революційної кризи в Росії. Жовтнева революція та її значення. Перші кроки радянської влади. Брестський мир. Початок громадянської війни. Білий рух і воєнна інтервенція. Успішні дії Червоної Армії. Нова економічна політика. Утворення СРСР.

СРСР у 1923-1941 рр. Боротьба за владу. Створення тоталітарної держави. Масові репресії 30-х рр. Індустріалізація країни. Колективізація сільського господарства. Сталінська конституція 1936 р. Успіхи в економічному розвитку. Соціальні перетворення в СРСР: народна освіта, культурне будівництво, ставлення до релігії. Зовнішня політика СРСР.

Тема 34. Друга світова війна (2 год.)

Періодизація війни. Окупація Німеччиною європейських країн. Розгром Франції. Битва за Англію. Бойові дії у Північній Африці й на Середземному морі. Наступ на Балканах. Приєднання до СРСР прибалтійських країн, Західної України і Західної Білорусії, Північної Буковини, Бессарабії і придунайських земель. Плани нападу Німеччини на СРСР. Початок Великої Вітчизняної війни. Напад Японії на Пірл-Харбор. Встановлення Японією свого панування на Тихому океані.

Військові дії у Північній Африці. Сталінградська битва – початок корінного перелому у Другій світовій війні. Вихід Італії з війни. Военні дії на радянсько-німецькому фронті у 1943 р. Тегеранська конференція. Відкриття другого фронту. Звільнення території СРСР, Європи і Північної Африки від німецьких окупантів. Наступ союзників в Арденнах. Ялтинська конференція. Битва за Берлін. Капітуляція Німеччини. Розгром Японії, її капітуляція. Закінчення Другої світової війни. Нюрнберзький процес.

Тема 35. США і Канада у 1945 – на початку XXI ст. (2 год.)

Наслідки Другої світової війни. Створення ООН. Створення військово-політичних союзів. Холодна війна. Наслідки війни для США. Доктрина Трумена і план Маршалла. Війна в Кореї і економічне піднесення США. Маккартизм і доктрина “масованого впливу”. Президентство Д. Кеннеді.

Становище США після Другої світової війни. США – ініціатор “холодної війни”.

Військова могутність США. Внутрішня політика за часів президентів Г. Трумена, Д. Ейзенхауера, Дж. Кеннеді, Л. Джонсона, Р. Ніксона, Д. Форда, Д. Картера, Р. Рейгана, Дж. Буша-старшого, Б. Клінтона, Дж. Буша-молодшого. Основні напрями зовнішньої політики США.

Становище Канади після Другої світової війни. Внутрішня та зовнішня політика ліберального та консервативного урядів. Проблема Квебеку.

Тема 36. Країни Західної Європи у 1945 – на початку XXI ст. (2 год.)

Німеччина. Капітуляція Німеччини та встановлення там окупаційного режиму.

Утворення Бізонії, Тризонії. Реформа Л. Ерхарда. Утворення ФРН та НДР.

Економічне піднесення ФРН. Правління канцлерів К. Аденауера, Л. Ерхарда,

В. Брандта, Г. Шмідта, Г. Коля, Шредера. Внутрішня політика уряду НДР.

Бетонна стіна. Об'єднання Німеччини у 1990 р. Внутрішня та зовнішня політика сучасної НДР.

Велика Британія: становище країни після Другої світової війни. Прихід до влади лейбористів. Економічна політика уряду Еттли. Повернення до влади

консерваторів, їх внутрішня та зовнішня політика. Лейбористський уряд

Г. Вільсона. Внутрішня та зовнішня політика лейбористів та консерваторів.

М. Тетчер. Питання про Фолклендські острови. Тетчеризм. Участь В. Британії у бомбардуванні Югославії, антитерористичній кампанії в Афганістані, Іраку.

Франція: становище країни після Другої світової війни. Четверта республіка, її зовнішня та внутрішня політика. Політика дирижизму. Політична криза другої половини 50-х рр. П'ята Республіка. Президент Шарль де Голль. Політика голлізму. Президентство Помпиду, Жіскар д'Естена, Міттерана, Шірака. Сучасне становище Франції.

Італія. Становище країни після Другої світової війни. Конституція 1947 р.

Політичний та економічний розвиток країни. Політична нестабільність 60-70-х

рр. Сучасне становище Італії.

Тема 37. СРСР у 1945-1991 рр. (2 год.)

Стан господарства СРСР після закінчення Другої світової війни. Голод 1946-1947 рр. Грошова реформа 1947 р. Відбудова народного господарства. Смерть Сталіна. Боротьба за владу у вищому керівництві СРСР. Реформи М.С. Хрущова. Розвиток економіки СРСР у 50-69-ті рр. Перехід до нового курсу у внутрішній

політиці після смерті Сталіна. Позитивний характер економічних реформ. Успіхи в галузі науки і культури.

Зовнішня політика СРСР. "Холодна війна". Розвінчання культу особи Сталіна. Зрушення в соціально-політичному розвитку країни. Зростання міжнародного авторитету СРСР.

Початок кризових явищ в економіці СРСР в середині 70-х рр. Причини цих явищ. Наростання міжнародної напруженості у 60-70-х рр. Ідеологічна та політична кризи, дисидентський рух. Національні рухи в радянських республіках.

Період горбачовської "перебудови".

Тема 38. Світова система соціалізму (2 год.)

Етапи розвитку світової системи соціалізму. Народно-демократичні революції в країнах Європи та Азії. Утворення світової системи соціалізму. Входження до неї Куби та Лаосу.

Східноєвропейські країни, будівництво соціалізму за зразком СРСР. Суспільно-політичні кризи у Польщі, Угорщині, НДР і Чехословаччині. Самоуправлінський соціалізм у Югославії. Утворення РЕВ; будівництво основ соціалізму в Монголії.

Перемога революції в Китаї, утворення КНР. Концепція "великого стрибка". "Культурна революція". Перехід на соціалістичний шлях розвитку В'єтнаму, Північної Кореї, Куби.

Світова система соціалізму у кінці 50-х – 80-х рр. Позитивні наслідки в розвитку народного господарства. Протириччя всередині світової системи соціалізму. Роль РЕВ в економічному розвитку країн соціалізму. Кризові явища в економіці та політиці у другій половині 70-х рр. Події у Чехословаччині та Польщі.

Розпад світової системи соціалізму. Демократичні революції у країнах Східної Європи. Економічні реформи в Китаї. Побудова ринкових відносин при збереженні соціалістичної моделі управління.

Реформи у В'єтнамі, Лаосі та Монголії. Становище у Північній Кореї. Складність політичної та економічної ситуації в Кубі.

Тема 39. Розпад колоніальної системи (2 год.)

Система колоніалізму. Етапи зламу колоніальної системи. Країни Третього світу. Найдена розвинуті країни (країни Тропічної Африки, Кампучія, Лаос, Таїті, Гватемала, Гвіана, Гондурас та ін.). Переважання аграрного сектора в економіці, нерозвиненість ринкових відносин, відсутність закордонних інвестицій.

**Тема 40. Країни Азії, Африки та Латинської Америки
в сучасну епоху (2 год.)**

Країни, що розвиваються, та їх роль у міжнародному розвитку. Країни з середнім рівнем розвитку (Єгипет, Сирія, Туніс, Алжир, Філіппіни, Індонезія, Перу, Колумбія та ін.). Нафтодобувні країни (Кувейт, ОАЕ, Бахрейн, Саудівська Аравія та ін.). Нові індустріальні країни (Південна Корея, Сінгапур, Тайвань, Мексика, Аргентина, Бразилія, Чилі, Індія та ін.). Рух неприєднання.

**Тема 41. Росія та країни СНД в сучасну епоху.
Світ на початку III тисячоліття (2 год.)**

Розпад СРСР. Перехід Росії до ринкової економіки: лібералізація цін, приватизація. Наростання економічної кризи. Криміналізація суспільства. Фінансова криза 1998 р. Громадсько-політичні наслідки реформ. Дискредитація демократії. Економічні та соціально-демографічні наслідки.

Створення незалежних держав на території колишнього СРСР. Перехід Росії на капіталістичний шлях розвитку. Ринкові відносини. Становище в країнах Балтії, Закавказзя, Середньої Азії, Казахстані та Білорусі.

Світ на початку III тисячоліття. Глобальні проблеми сучасності.